

ՎՐԱՑԱԿԱՆ ՍՍՀ ԳԱ «ՄԱՅՆԵ» («ԼՐԱԲԵՐ») ՀԱՆԴԵՍԻ
ԿՈՎԿԱՍԱԳԻՏԱԿԱՆ-ԱՐԵՎԵԼԱԳԻՏԱԿԱՆ ՆՅՈՒԹԵՐԸ*

(1978 թ.)

ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ, ՀՆԱԴԻՏՈՒԹՅԱՆ, ԱԶԳԱԳՐՈՒԹՅԱՆ,
ԵՎ ԱՐՎԵՍՏԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐ

№ 1

- Իրակլի Անրեյալա, Իրանե Բագրատիոնիի հասարակական-քաղաքական հայացքները, 2. «Կալ-սասորայի» հասարակական-քաղաքական գաղափարները, (շարունակություն, սկիզբը տե՛ս «Մացնե» պատմության... շար, 1977 թ., № 4), 20—41:
- Ա. Թոբաֆրան, Ա. Քալիպի, Վրաց լեռնականների աշտարակաշինական մշակույթի որոշ հարցեր (Վրաստանի պատմա-ազգագրական ատլասի համար), 42—54:
- Т. Н. Чубинишвили, Л. М. Челидзе, К вопросу о некоторых определяющих признаках раннеземледельческой культуры VI—IV тыс. до н. э., 1. Южный Кавказ (Хозяйство), 55—69.
- Եղլա Սուրգուլաձե, Բագրատ VI-ի 1468 թ. հրովարտակի վավերագրագրիտական առանձնահատկությունը, 91—95:
- Ալեքսանդրե Արդալաձե, Դավիթ Շինարարի «Եղբայր Թոսորմեի» մասին, 96—99:
- Դիտո Դոշոլիշվիլի, Վրաստանը Մերձավոր Արևելքի միջազգային հարաբերությունների լույսի տակ XIII—XIV դարերում, 100—111:
- Շապի Բեջիաշվիլի, Վրացական և մի կրկնաշրջանակ դամղայի բովանդակությունը, 112—115:
- Նանա Կրլաձե, Եռ թաղիկների հավատամքի մասին Իբն Թուլդիի հիմնական աշխատության մեջ, 116—119:
- М. Д. Абашидзе, О переводах памятников грузинской исторической литературы на русский язык, 120—123.
- Դոդո Լոմիձե, Նյութեր XVIII դարի երկրորդ քառորդի ուս-վրացական հարաբերությունների պատմության համար, 124—142, [վավերագրերը՝ 134—142]:
- Ռամին Ռամիշվիլի, Բեսարիոն Ջոգրենաձե, էրժո-թիանեթի հնագիտական արշավախմբի հետախուզական աշխատանքների արդյունքները, [շարունակություն, սկիզբը տե՛ս «Մացնե», պատմության... շար, 1977, 4], 143—162:
- Գեմիշա Գոգոյաձե, XVIII դարի Վրաստանի սոցիալ-տնտեսական դրության հարցի շուրջ (գլուղը), XVIII դարում Վրաստանում գյուղացիների ազատագրման պրոցեսի և հարակից հարցերի մասին, [շարունակություն, սկիզբը տե՛ս «Մացնե», պատմության... շար, 1977, 4], 163—176:
- Г. Д. Мосулашвили, Еще раз об архитектурном образе Цроми (Модульные закономерности построения композиции), 177—187.
- Դիոգի Փիփիա, Կովկասյան ժողովուրդների պատմության որոշ հարցերի լուսաբանությունը ժամանակակից բուրժուական պատմագրության մեջ, 188—195:
- Ջամալ Սաեփաձե, Ա. Շավիելիշվիլի, Արևելյան Վրաստանի Մթիանեթի պատմությունից (Թուշեթի XVI—XIX դ. առաջին կեսին), [գրախոսություն], 195—198:
- Նանուլի Արեսաձե, Փ. Գոչիշաիշվիլի, Արհեստները Վրաստանում, Թբ., 1976, [գրախոսություն], 198—202:
- Дж. Ш. Гуунашвили, О русском и английском переводах «Тарихе Систан», [գրախոսվում է Տարих-и Систан („История Систана“), перевод, введение и комментарий Л. П. Смирновой, М., 1974; և The Tarikh-e Sistan, Translated by Milton Gold, Roma, 1976 հրատարակությունները], 203—207:

* «Մացնե»-ի 1975—1977 թթ. նյութերը տե՛ս «Պատմա-բանասիրական հանդես», 1979 թ., № 2, էջ 284—292: Ինչպես և նախորդ հրապարակման մեջ, այստեղ ևս հայերենի և թարգմանվում միայն վրացերեն հոդվածների վերնագրերը, որոնցից հետո տրվում են նրանց էջահամարները: Ուղիղ [] փակագծերում համառոտ և անհրաժեշտ անոտացիաներ են տրվում հոդվածի բովանդակության մասին:

Նինո Կիլոուաձե, *Մերձսևծովյան հունական զաղթականության պրոբլեմին նվիրված գիտական նստաշրջան, [հաղորդում 1977 թ. մայիսի 5—11 Մղալտուբոյում կայացած համամիութենական նստաշրջանի մասին]*, 208—212:

N 2

Դիորգի Թոգոշվիլի, Ալան-օսերը և Բյուզանդիան (փոխհարաբերությունների համառոտ ակնարկ), 61—79:

Լեիլա Մարգոշվիլի, Կրոնական վերապրուկները Պանկիսիի Քիստեբի մոտ, 80—94:

Իրակլի Անրելավա, XVIII դարի Վրաստանում ճորտացման սրտցեսի մասշտաբների հարցի մասին, 117—127:

Л. Цинамдзгвришвили, Хизанский вопрос на страницах газеты «Новое обозрение», 128—141:

Իվանե Սուրգուլաձե, Կախեթի գերագույն իշխանություն կրող անձի մասին IX—X դարերում (ըստ «Քարթլիի մատիանի» հեղինակի և Վախուշտիի հաղորդումների), 142—147:

Մանանա Խիլաշվիլի, Բրոնզե գոտիների գեղարվեստական դեկորի սիմվոլիկայի որոշ հարցեր, 148—162:

Նանա Ղանշավելի, Վրաց-ղաղստանյան հարաբերությունների պատմությունից (Հերակլ 11-ի երկու արաբերեն նամակը), 163—166:

Իլիա Անրելավա, Միասնական թագավորության պառակտումը և միջին դարերի Վրաստանի պատմության պարբերացման հարցը, 167—179:

Գուրամ Մալուրաձե, Ֆեոդալիզմի պատմության պարբերացումը Անդրկովկասյան երկրներում (հիմնական տեսակետների համադրական բնութսյան փորձ), 180—192:

В. Б. Виноградов, Археологические исследования на новостройках Грузинской ССР; Тб., 1976, [գրախոսություն], 200—206:

Նորա Ծենգելիա, Մենագրություն XI—XII դարերի Արևելյան Անդրկովկասի քաղաքական միավորների մասին, [գրախոսություն Պ. Քոփուրիայի գրքի մասին, Թբ., 1975], 207—211:

З. Д. Гаглоева, Ж. Дюмезиль об осетинском эпосе и мифологии, 212—215:

Նինո Կիլոուաձե, Վրաստանի ուշերոնգեղարյան-վաղ երկաթի դարաշրջանի հուշարձանների ժամանակագրությանն ու պարբերացմանը նվիրված նստաշրջան, [հաղորդում 1977 թ. հունվարի 21—23-ը Վրաց. ՍՍՀ ԳԱ պատմության, հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտում տեղի ունեցած նստաշրջանի մասին], 216—217:

Իրակլի Գիորգիի Անթելավա (1912—1978), [մահախոսական], 218—219:

N 3

Դիորգի Պալնաձե, Վրաց հասարակական միտքը օսմանյան լծից Աճարիայի ազատագրման մասին XIX դարի 70-ական թթ., 5—16:

Դիորգի Մելիքիշվիլի, Քարթլիի (Իբերիայի) թագավորների ցանկերում գոյություն ունեցող բացթողումների մասին, 54—63:

Н. Е. Урушадзе, Религиозно-магические функции изображений на древнебронзовых изделиях, 64—77:

Բախվա Գամկելիձե, «Սոփիոն» տեղանվան հարցը ազգագրական նյութերի լույսի տակ, 78—93:

Г. А. Чачашвили, О грузинской народной прядильной технике, 94—97:

Փան Լուի Բակե Գրամոն, Օսմաններն ու Վրաստանը XVI դարի առաջին քառորդում, 98—105:

Н. Н. Шерваидзе, Г. М. Нурзай, Пуштунская «История, обсыпанная драгоценностями» о Георгии XI и его грузинских войнах, 106—108:

Գեյա Գամկելիձե, Վանիի Մթիսձրիի նորահայտ վաղ միջնադարյան կառույցը, 109—123:

М. Г. Хведелидзе, Мемфисский трактат и его место в религии древнего Египта, 124—135:

Ռեսադին Ջորբեկաձե, Խեցեղենի թրծման հնոց Թրան գյուղում, 136—150:

Իրակլի Անրելավա, Կրկին XVIII դարի Վրաստանի սոցիալ-տնտեսական զարգացման բնույթի հարցի մասին, 151—170:

Չապա Ալեխիձե, Չվարիանիի Կենարարի եկեղեցու որմնանկարների արձանագրությունները, թվագրման շուրջ, 171—177:

- Զուրաբ Ռաուխանի. Սակարգավի, [Սակարգավի և սրանից ածանցված սասակարգառ և մոսակարգավե տերմինները հիշվում են վրացական XI—XIV դդ. աղբյուրներում: Սակարգավին գործարքի ցանկացած առարկան է, սասակարգառն՝ այն, ինչ ստացված է որպես սակարգավի, մոսակարգավեն՝ յուրաքանչյուր անձը, որն ունի սակարգավի: Սակարգավի կարող են լինել ամբողջ երկրներ, քաղաքներ, պաշտոններ, հողեր փող, ոսկի և անգամ՝ գյուղացիներ], 178—192:
- Գիուլի Այաուանիա. Աղբյուրագիտության ձեռնարկ ուսանողների համար, [գրախոսություն *А. П. Николаева*, Теория и методика советского источниковедения, М., 1975, (для студентов-заочников.) գրքի մասին], 193—195:
- Մամիա Դումբաձե. Շորա Բաղրիձե. Եղբայրական Հայաստանի նշանավոր պատմաբանը, [Ա. կադ. Նուրեն Երեսյանի ծննդյան 70-ամյակի առթիվ], 199—201:
- З. Д. Гаглоева, З. Н. Ванеев (к 90-летию со дня рождения), 202—208:
- Նինո Կիլոուաձե. 1976 թ. Վրաստանում կատարված նագիտական դաշտային հետախուզում-հետազոտություններին նվիրված գիտական նստաշրջան, [հաղորդում 1977 թ. ապրիլի 4—12-ը տեղի ունեցած Վրաց. ՍՍՀ ԳԱ Պատմության, հնագիտության և աղագրության ինստիտուտի գիտական նստաշրջանի մասին],

N 4

- Միխեյլ Գոնիկաշվիլի. Հյուսիս-արևմտյան Կովկասի ժողովուրդները ռուս-թուրքական 1828—1829 թթ. պատերազմի շրջանում, 32—47:
- Գիորգի Դունդուա. Ամիրան Կախիձե, Կոլխական դրամի գեներալի հարցերը, 48—61:
- Մեդեա Քանթաբիա. Ավանդության ընդունելու-փոխանցելու մեխանիզմի յուրահատկությունների մասին, 62—75:
- Մարինե Մեսխիա. «Մելիքի» պաշտոնը XVI—XVII դդ. Թբիլիսիում, 76—86:
- Փ. Девдариани, Иллюстрации мастера Саба в Анчисхатском гулани и связь их с группой памятников монументальной и миниатюрной живописи второй половины XVII века, 87—96:
- Մարինե Զիաուրշվիլի. «Սուրբ Նինոյի վարքի» պրոտոձեկիշյան խմբագրությունը մետափրայան խմբագրության սկզբնաղբյուր, 97—106:
- Թամար Օրխմեզուրի. Թուրք պատմիչ Օսմանի հաղորդումը Սիմոն Թագավորի բանտարկության մասին, 107—108:
- Նոդար Անդեթիա. Օսմանյան վավերագրերը Աճարիայի մասին, 124—136:
- Դաբեջան Մեդեիձե. Կրկին Սիմոն Թագավորի 1594 թվականի վավերագրի մասին, 134—165:
- Դուրամ Ղորանշվիլի. Lawrence Krader, The Asiatic mode of production: Sources development and Critique in the writings of Karl Marx, Van Gorcum, Assen, The Netherlands, 1975. XIII + 454, [գրախոսություն], 166—169:
- А. Г. Шанидзе, О строителе петрицонского монастыря Григории Бакурнянне дзе, 170—177, [գրախոսություն Типик Григория Бакурняна, Введение, перевод и комментарий В. А. Арутюновой-Фиданян, Ер., 1978 գրքի մասին],
- Օ. М. Гвилава, Ценная публикация по новейшей истории Ирана [գրախոսություն, Иран. Очерки новейшей истории, М., «Наука», 1976, 470 стр.], 178—182:
- Նուրգառ Անդուաձե. Վրացական արվեստին նվիրված 2-րդ միջազգային գիտական նստաշրջանը, [հաղորդում, 1977 թ. մայիսի 25—31, Թբիլիսի], 185—187:
- Թենգիզ Պապուաշվիլի. Հակոբ Ցուրտավցու «Շուշանիկի վկայարանությունը», (Վրաստանի պատմության նշանավոր սկզբնաղբյուր), 188—206:

Ինքվի եվ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՇԱՐ

N 1

- Ս. Զիքիա, Թուրքական լեզուների ու գրականության ուսումնասիրման վիճակը Վրաստանում (Հոկտեմբերյան հեղափոխության 60-ամյակին), 5—17:
- Ն. Մախարաձե, Զաքարիա Ճիճինաձեն և վրաց ին մատենագրության հարցերը, 56—66:
- Լ. Իշավանովիչ. Վրաց-իրանական ժողովրդական գիրքը և օսական հերոսական ասքը, 67—79:

- Մ. Ա. Кенчишвили, Аллегория в новеллистике Бхишамы Сахии, 87—90.
- Կ. Դանելիա, Օտար լեզուների ազդեցության հետքեր վրաց հին գրավոր հուշարձանների լեզվում. II. Յոթնյակ ուղեւորային կառուցվածքը հին վրացերենում, [առաջին հոգվածը տե՛ս «Մացեն», լեզվի և գրակ. շար., 1975, N 4], 91—104.
- Ն. Կոտիճով, Յժձ մասնիկավոր շարահյուսական կառուցվածքի էվոլյուցիան վրացերենում, 105—113.
- Լ. Պալմախ, «Ջորավոր» «ճառ»-ն անունների ձևաբանության հիմնական հարցերի կապակցությամբ, 113—125.
- Ս. Քամադաձե, Վերին անարական միկրոտեղանունների առաջացման որոշ հարցեր, 126—138.
- Մ. Գ. Хизанишвили, Л. В. Микаева, Современные проблемы лингвистической конфронтации, 139—149.
- Ի. Դերիշվիլի, Ստեփան Փերշանգիշվիլի (1773—1840), 150—159.
- Ի. Տարաղուա, Վրաց մշակույթի օջախները Յրանսիայում XIX դարի երկրորդ կեսին, 160—176.

N 2

- А. М. Беленицкий, О двух образных выражениях в поэме Шота Руставели «Витязь в барсової шкуре», 55—57.
- Ջուրաբ Թանդիլավա, Ավանդազրույց Վերների գյուղի մասին, 58—67.
- Նոշրեվան Զիշկարիանի, Խաբանիի նամակներն ու նրանց նշանակությունը վրացական մշակույթի պատմության համար, 84—92.
- М. М. Фатехи, Предпосылки распространения просветительских идей в персидской литературе начала XIX века, 93—101.
- Նլենե Դոշանշվիլի, «Մցխեթյան աստվածաշնչի» Մենդոց գրքի հունարանությունները, 102—106.
- Յիրա Իսոուրիշվիլի, Բայի բերականական ձևերի մասին «Միրրանիում», դեմքն ու բայական նախածանցը, 123—133.
- Հասուր Հասուրով, Նյութեր ինգիլոյցիների բարբառի բառարանի համար, 134—140.
- Վալերիան Գաբաշվիլի, Մի էջ արևելյան մշակույթի պատմությունից, 141—144.
- Ռեսարիոն Զորբենաձե, Լեզվի ձևական և ֆունկցիոնալ կատեգորիաները, 145—159.
- Միխեիլ Ավանիսե, Գուրչիզադե, Դիրք Թբիլիսիի գրավման մասին, թուրքերեն տեքստը վրացերեն թարգմանությամբ, առաջաբանով և ծանոթագրություններով հրատարակեց Ցիսանա Ալույաձեն, խմբագիր Ս. Զիքիա, Թբիլիսի, «Մեցնիբերբա», 1975, 83+47 էջ, 160—164, լ գրախոսություն:
- А. А. Силагашвзе, Последний труд ученого [ներկայացնում է Ա. Ս. Լեկիշվիլու Արաբարեն լեզու, I, հնչյունաբանություն, բառակազմություն և ձևաբանություն, Թբ., 1977, 205 էջ, վրացերեն երկամասի հրատարակված գիրքը, որը վրացերենով արաբերենի առաջին թարգմանությունն է], 165—168.
- Н. Г. Берозашвили, Н. К. Коцарев, Писатели Египта, XX век, [М., 1975, գրախոսություն], 169—170.

N 3

- Շերմադին Օնիանի, Հակոբ քահանայի «Շուշանիկի վկայաբանությունը», 5—19.
- Յիլալ Քուրցիկիձե, «Շուշանիկի վկայաբանության» տեքստի որոշ հարցերի մասին I. Ցճհոնցձա բառի նշանակությունը, II. բնագրի որոշ մասերի ճշգրտման համար, 20—29.
- Ի Պուրամ Բեդուվիլի, «Շուշանիկի վկայաբանության» մի վիճելի հատվածի ընկալման մասին, 30—36.
- Լեվան Մենարդե, Ռուսթվելին արտասահմանում, 1. Ռուսթվելին Հունաստանում, 2. Ռուսթվելին Հարավսլավիայում, 3. Ռուսթվելին Շվեյցարիայում, 37—54.
- Լորա Չիչավաձե, «Ընձենավորի» երկու հատվածի վերականգնման մասին, 55—58.
- Լիլա Մայսուրաձե, Վրացական «աշխարհագրական» [տեղանուններից կազմված] ազգանունները, 86—92.
- Акакий Шанидзе, Новооткрытые надписи в Болгарии, 93—94.
- Լիլա Նիկոլաշվիլի, III ենթակայական դեմքի-յն ածանցի -(ն) ջճ-ով փոխարինվելու պատմությունից, 95—110.
- 19 Հանդես, N 4

- Խերո Գոգոլաուրի, Փշավի բարբառի առանձնահատկությունները, 111—130:
- Իգոլյա Ջոլբուդ, Հոր Յիսկարիշվիլու ծովա-թուշական ձեռագիր քերականությունը լեզվական նյութերով հանդերձ և նրա հետ Անտոն Շիֆների մենագրության փոխհարաբերությունը, 131—143:
- Էերևան Լոմբարիձե, նորից Աբխազական-արազական ԱՆՅԱ («աստվածություն») բառարմատի կազմության մասին, 144—147:
- Ш. К. Аристава, О связи компонентов структурной основы предложения в абхазском языке, 148—160.
- Մայա Անդրեիկաշվիլի, Արաբերենում նախադասության մի տիպի մասին, 161—163:
- Н. Г. Хизанишвили, Некоторые проблемы типологического исследования глагольных форм (на материале английского и грузинского языков), 164—173.
- Գիտնականների հոբելյան. հոշոր լեզվաբանը [Արնոլդ Ջիքորավայի ծննդյան 80-ամյակի առթիվ], 175—178:
- М. Е. Недоспасова, С. Б. Серебряков, «Трактат Ибн Сины (Авиценны) о любви», Тбилиси, изд. «Мецниереба», 1976, [գրախոսություն], 179—182.

N 4

- Նինո Մախաձե, Յուստինե Արուստեի կյանքն ու գիտական գործունեությունը, (ըստ արխիվային նյութերի), 36—46:
- Ուլա Յիմդելիանի, Նոր նյութեր Գևորգ Սուրբսարեցու թարգմանական մեթոդի մասին (Մարգարեությունների Գևորգ Սուրբսարեցու թարգմանության փոխհարաբերությունները Թագավորաց գրքերի վրացերեն թարգմանությունների հետ), 47—63:
- Ինգա Կալաձե, Օնտորի էպիկական ժառանգությունը և վրաց հին մատենագրության մի հարց, 64—85:
- Գիվի Ավելիլիանի, Հմայությունները հին վրացական ձեռագիր անթուղիաներում, 86—99:
- Օրադ Միֆիաշվիլի, Հնչյունաբանական հիմնական պրոցեսները Սոչիի շրջանում բնակվող վրացիների արտասանության մեջ, 100—110:
- Էրեդ Սոսիլա, Ազգակցության տերմինների սիստեմը վրացերենում, 111—123:
- Վեներա Ջանգիձե, Վրացերեն բառեր ադրբեջաներեն լեզվի հյուսիսարևմտյան խոսվածքներում, 124—140:
- Գայանե Թուշմալիշվիլի, Վրացական որոշ փոխառություններ ադրբեջաներեն լեզվի բարբառներում, 141—145:
- Էլիզբադ Լոմբաձե, ՕՅ ձայնավորների համապատասխանությունները բեթիտյան-հունգերյան լեզվի բարբառների միջև, 146—154:
- А. Н. Павлова, Осциллографическое исследование китайских аффрикат, 155—171.
- Լեվազ Բադամիձե, Անտոն Յագարել-Ճղնդիգելիի ճառական ժառանգությունը (բնագրերի հարցը), 172—174:
- Գիտնականների հոբելյան. Գ. Փորուրիձե, Գ. Ջանաշիա, Սերգի Սիմոնի Ջիքորա [Ծննդյան 80-ամյակի առթիվ], 175—176:
- А. Н. Баскаков, «Краткий турецко-русский словарь «новых слов», составитель Г. И. Антелава, изд. «Мецниереба», Тбилиси, 1978, [գրախոսություն], 177—178.